

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ: MEDYCYNĄ/OPIEKĄ PALIATYWNĄ W STOMATOLOGII – ASPEKTY PSYCHOLOGICZNO-SOCJOLOGICZNE	
Rodzaj ZAJĘĆ	Obieralny
Wydział PUM	Wydział Medycyny i Stomatologii
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Specjalność	-
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne / niestacjonarne
Rok studiów /semestr studiów	Rok III, semestr VI
Liczba przypisanych punktów ECTS	2
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	Seminaria (25)
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się *	☒ zaliczenie na ocenę: ☐ opisowe ☐ testowe ☐ praktyczne ☒ ustne ☐ zaliczenie bez oceny ☐ egzamin końcowy: ☐ opisowy ☐ testowy ☐ praktyczny ☐ ustny
Kierownik jednostki	dr hab. n. med. Aleksandra Kładna
Adiunkt dydaktyczny lub osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr hab. n. med. Aleksandra Kładna
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Zakład Historii Medycyny i Etyki Lekarskiej, zhmel@pum.edu.pl, tel. 091 48 008 21
Strona internetowa jednostki	https://www.pum.edu.pl/studia_iii_stopnia/informacje_z_jednostek/wfbmiml/zakad_historii_medycyny_i_etyki_lekarskiej/
Język prowadzenia zajęć	polski

* zaznaczyć odpowiednio, zmieniając ☐ na ☒

Informacje szczegółowe

Cele zajęć		Celem fakultetu Medycyna/opieka paliatywna w stomatologii – aspekty psychologiczno-społeczne jest: 1) Przygotowanie studenta do rozpoznania i poradzenia sobie z psychologicznymi i społeczno-socjologicznymi problemami dotyczącym zaawansowanego stanu choroby 2) Zapoznanie ze sposobami wykorzystywania mocnych stron członków rodziny do budowania planu radzenia sobie z chorobą bliskiej osoby. 3) Przekazanie studentowi wiedzy oraz umiejętności praktycznych potrzebnych w kontakcie z pacjentami z rozpoznaniem choroby nowotworowej (i innych chorób terminalnych) i ich rodzinami. 4) Zapoznanie z praktykami wykorzystania komunikacji do lepszego zaadaptowania się do sytuacji choroby i leczenia u pacjenta 5) Zapoznanie z możliwościami wykorzystania nadziei w leczeniu, zdrowieniu i utrzymywaniu zdrowia.
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	Brak
	Umiejętności	Brak
	Kompetencji społecznych	Szacunek, odpowiedzialność za podjęte zadania, umiejętność pracy w grupie

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
lp. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do) efektów uczenia się dla kierunku	Sposób weryfikacji efektów uczenia się*
W01	zna i rozumie aktualne poglądy na temat społecznego wymiaru zdrowia i choroby, wpływu środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych oraz społeczno-kulturowych różnic na stan zdrowia, a także rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych	D.W1	O, PS, SP
W02	zna i rozumie postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe; a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia	D.W3	O, PS, SP
W03	zna i rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentem i pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem	D.W4	O, PS, SP
W04	zna i rozumie funkcjonowanie podmiotów systemu ochrony zdrowia oraz społeczną rolę lekarza	D.W5	O, PS, SP
W05	zna i rozumie podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i chorobie	D.W6	O, PS, SP
W06	zna i rozumie problematykę adaptacji pacjenta i jego rodziny do choroby jako sytuacji trudnej oraz związanych z nią wydarzeń, w tym umierania i procesu żałoby rodzinny	D.W8	O, PS, SP

W07	zna i rozumie mechanizmy radzenia sobie ze stresem i jego rolę w etiopatogenezie i przebiegu chorób	D.W9	O, PS, SP
W08	zna i rozumie zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu	D.W11	O, PS, SP
W09	zna zasady funkcjonowania zespołu terapeutycznego	D.W13	O, PS, SP
U01	potrafi uwzględniać w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych,	D.U1	O, PS, SP
U02	potrafi budować atmosferę zaufania podczas procesu diagnostycznego i leczenia	D.U4	O, PS, SP
U03	potrafi podejmować działania zmierzające do poprawy jakości życia pacjenta i zapobiegania pogorszeniu się jej w przyszłości	D.U5	O, PS, SP
U04	potrafi przeprowadzać rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażenia empatii	D.U6	O, PS, SP
U05	potrafi pracować w zespole wielospecjalistycznym, w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	D.U10	O, PS, SP
U06	potrafi przestrzegać wzorców etycznych w działaniach zawodowych	D.U11	O, PS, SP
U07	potrafi przestrzegać praw pacjenta	D.U12	O, PS, SP
U08	wykorzystywać i przetwarzać informacje, stosując narzędzia informatyczne i korzystając z nowoczesnych źródeł wiedzy medycznej	D.U13	O, PS, SP
U09	potrafi krytycznie analizować piśmiennictwo medyczne, w tym w języku angielskim, i wyciągać wnioski	D.U16	O, PS, SP, K USTNE

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć

lp. efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Forma zajęć						
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	Symulacje	E-learning	Inne formy
W01	D.W1		X					
W02	D.W3		X					
W03	D.W4		X					
W04	D.W5		X					
W05	D.W6		X					
W06	D.W8		X					
W07	D.W9		X					
W08	D.W11		X					
W09	D.W13		X					
U01	D.U1		X					
U02	D.U4		X					
U03	D.U5		X					
U04	D.U6		X					
U05	D.U10		X					
U06	D.U11		X					
U07	D.U12		X					

U08	D.U13		X				
U09	D.U16		X				

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH			
lp. treści programowej	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
Semestr letni			
Seminaria			
TK01	Filozofia postępowania w opiece paliatywnej.	2	D.W1 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W8 D.W9 D.W11 D.W13 D.U1 D.U4 D.U5 D.U6 D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U16
TK02	Leczenie paliatywne w stomatologii.	2	D.W1 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W8 D.W9 D.W11 D.W13 D.U1 D.U4 D.U5 D.U6 D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U16
TK03	Psychospołeczne aspekty opieki paliatywnej.	2	D.W1 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W8 D.W9 D.W11 D.W13 D.U1 D.U4 D.U5 D.U6 D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U16
TK04	Problemy komunikacji. Przekazywanie niepomyślnych informacji/diagnozy.	2	D.W1 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W8 D.W9 D.W11 D.W13 D.U1 D.U4 D.U5 D.U6 D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U16
TK05	Lęk w różnych etapach choroby nowotworowej.	2	D.W1 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W8 D.W9 D.W11 D.W13 D.U1 D.U4 D.U5 D.U6 D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U16
TK06	Stres w pracy z umierającymi.	2	D.W1 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W8 D.W9 D.W11 D.W13 D.U1 D.U4 D.U5 D.U6 D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U16
TK07	Zespół depresyjny.	2	D.W1 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W8 D.W9 D.W11 D.W13 D.U1 D.U4 D.U5 D.U6 D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U16
TK08	Funkcjonowanie rodziny pacjenta w chorobie nowotworowej.	2	D.W1 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W8 D.W9 D.W11 D.W13 D.U1 D.U4 D.U5 D.U6 D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U16
TK09	Domowa opieka paliatywna nad pacjentami z chorobą nowotworową.	2	D.W1 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W8 D.W9 D.W11 D.W13 D.U1 D.U4 D.U5 D.U6 D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U16
TK10	Problemy jakości opieki paliatywnej.	2	D.W1 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W8 D.W9 D.W11 D.W13 D.U1 D.U4 D.U5 D.U6 D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U16
TK11	Patologiczne reakcje psychiczne w przebiegu stanu terminalnego.	2	D.W1 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W8 D.W9 D.W11 D.W13 D.U1 D.U4 D.U5 D.U6 D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U16
TK12	Wytyczne i schematy postępowania w opiece paliatywnej.	2	D.W1 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W8 D.W9 D.W11 D.W13 D.U1 D.U4 D.U5 D.U6 D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U16

TK13	Praca z rodziną pacjenta w sytuacji odmowy/rezygnacji z leczenia.	1	D.W1 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W8 D.W9 D.W11 D.W13 D.U1 D.U4 D.U5 D.U6 D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U16
------	---	---	---

Zalecana literatura:	
Literatura podstawowa	
1.	Ziółkowska-Rudowicz, E., Kładna, A., 2007, Empatia jako jedna z ważnych umiejętności klinicznych. W: A. Kładna (Red.). Pielęgniarstwo. Desmurgia. Stany zagrożenia życia. Szczecin: Wydawnictwo PAM, 9-21
2.	Ziółkowska-Rudowicz, E., Kładna, A., 2008, Empathy as an important clinical skill. W: A. Kładna (Red.). Nursing. Desmurgy. Published by The Pomeranian Medical University of Szczecin, 9-20.
3.	Ziółkowska-Rudowicz, E., Kładna, A., 2010, Kształcenie empatyczne lekarzy: Część I- Przegląd stosowanych metod. Polski Merkuriusz Lekarski, XXIX, 172, 277-281
4.	Ziółkowska-Rudowicz, E., Kładna, A., 2010, Kształcenie empatyczne lekarzy: Część II- Wczesne zapoznanie studentów z sytuacją pacjenta. Polski Merkuriusz Lekarski, XXIX, 172, 282-286.
5.	Ziółkowska-Rudowicz, E., Kładna, A., 2010, Kształcenie empatyczne lekarzy: Część IV- Rozwój umiejętności leżących u podstaw empatii. Polski Merkuriusz Lekarski, XXIX, 174, 400-404
6.	Postawy opieki paliatywnej. Krystyna Walden-Gałaszko, Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2007, Warszawa, 2006
7.	Opieka paliatywna w Polsce – wybrane zagadnienia. Część I. Założenia, organizacja i funkcjonowanie opieki paliatywnej, Urszula Kurczewska, Magdalena Jasińska, Daria Orszulak-Michalak
8.	Cybulski, Mateusz; Krajewska-Kulak, Elżbieta. <i>Opieka nad osobami starszymi</i> . Red. . Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016, 272 s. ISBN 978-83-200-5100-1
Literatura uzupełniająca	
1.	Ziółkowska-Rudowicz, E., Kładna, A., 2010, Kształcenie empatyczne lekarzy: Część III - Kontakt studentów z literaturą, teatrem, filmem i sztuką. Polski Merkuriusz Lekarski, XXIX, 173, 331-335

Nakład pracy studenta	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h] W ocenie (opinii) nauczyciela
Godziny kontaktowe z nauczycielem	25
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	15
Czytanie wskazanej literatury	20
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	10
Przygotowanie do egzaminu	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	70
Punkty ECTS	2

Uwagi

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

EP – egzamin pisemny

EU – egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZĆ – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O – ocena aktywności i postawy studenta

SL – sprawozdanie laboratoryjne

SP – studium przypadku

PS – ocena umiejętności pracy samodzielnej

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć

PM – prezentacja multimedialna

i inne